

Kitap İncelemesi: Kültürel Çalışmaları Nasıl Anlamalıyız?

Nehir Durna, Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi İletişim Fakültesi, E-Posta: ndurna@kastamonu.edu.tr

Kitabın Künyesi:

Bourse, M. ve Yücel, H. (2017). Kültürel Çalışmaları Anlamak. (Çev. Halime Yücel). İstanbul: İletişim Yayınevi.

Kültürel Çalışmaları Nasıl Anlamalıyız?

II. Dünya Savaşı sonrasında İngiltere gibi sınıflı bir toplumda sınıf politikalarının değişmeye başlaması ile birlikte İngiliz kültürel yaşamının sınıf temelli yapısının sorgulanmaya başladığını görüyoruz. Özellikle Kültürel Çalışmalar'ın kurucu isimleri olan Raymond Williams, Richard Hoggart ve Edward Palmer Thompson savaş sonrası İngiltere'sinin toplumsal formasyonun özelliklerini sorgularlar. Richard Hoggart'ın 1957'de yayımladığı *The Uses of Literacy: Aspects of Working-Class Life* (Okuryazarlığın İşlevleri: İşçi Sınıfının Yaşamından Kesitler) kitabı kültür tarihi ve toplumsal eleştiriye yaşam deneyimleriyle harmanlayarak ele alan ve kültürel incelemelerde temel kabul edilen önemli bir kaynaktır. Raymond Williams'ın 1958 tarihli *Culture and Society: 1780-1950* (Kültür ve Toplum: 1780-1950) kitabı ve E. P.Thompson'ın 1963 tarihli *The Making of the English Working Class* (İngiliz İşçi Sınıfının Oluşumu) isimli kitabı Kültürel Çalışmalar için önemli ilk çalışmalardır. Dolayısıyla Kültürel Çalışmalar İngiliz toplumunun parametrelerini yeniden değerlendirmeye dönük çalışmalar olarak karşımıza çıkıyor. Bu, aslında ekonomi-politik ve kültürel güçler arasındaki yeni denge arayışları olarak da nitelendirilebilir. Kültürel çalışmalar ile birlikte ilk kez seçkin kültürün dışında yer alan toplumsal kesimler, sınıflar üzerinde analitik çözümler yapılır. Temel mesele kültürü daha politik bir süreç olarak algılamaktır. Dolayısıyla "kültür" dediğimiz zaman sınıf kültürleri, heterojenliği ve tarihsel döneme özgü oluşu ifade edilmiş olur. Kültür, yaşam tarzları arasındaki mücadeleyi ifade eden bir kavram olarak karşımıza çıkar.

1964'de Birmingham Üniversitesi'nde kurulan *Center for Contemporary Cultural Studies* (Çağdaş Kültürel Çalışmalar Merkezi)'ne 1966 yılında katılan Stuart Hall, 1969'da Richard Hoggart'ın yerine ÇKÇM'ne müdür olarak atanır. Hall, merkezdeki deneyimlerini aktardığı makalesinde *-The Emergence of Cultural Studies and The Crisis of Humaniti* (Kültürel Çalışmaların Ortaya Çıkışı ve İnsani Bilimlerin Krizi)-Kültürel Çalışmaların kendisi için, savaş sonrası Britanya'sında sosyal ve kültürel değişimin doğasıyla ilgili tartışmalarla başladığını ifade eder. ÇKÇM'nin kuramsal temeli ve entelektüel etki alanındaki ilerlemesinde katkısı çok büyük olan Hall sayesinde yapısalılık, merkez içerisinde kendine yer bulabilmiştir. Ayrıca hem etnografik çalışmalar hem de medya çalışmaları kültürel çalışmalar içerisinde ciddi bir gelişim sergileme olanağı yakalayabilmiştir (Turner, 2016: 88-89). Kültürel çalışmalar üzerinde yapısalılığın en önemli etkisi, dilin kültürel ve toplumsal hayatı anlamada çok önemli olduğunu vurgulamasıdır (Larrain, 1994:59. Hall'un *Encoding and Decoding in Television Discourse* (Televizyon Söyleminde Kodlama ve Kod açımı) adlı makalesi bu bağlamda oldukça önemlidir. Bu makalenin önemi Hall'un iletişim alanında hâkim olan Amerikan modeli, estetik ve kitle kültürünün edilgen tüketicileri olarak ele alınan izler kitle kavramıyla bağını net bir biçimde koparmasından kaynaklanır. Tüm bunların yerine Hall, çözümler için yeni bir söz dağarcığı, kültürel üretim ve yeni bir alımlama kuramı ortaya koyar (Turner, 2016: 107).

Michel Bourse ve Halime Yücel'in ortak çalışmaları olan Kültürel Çalışmaları Anlamak isimli kitabının ilk cümlesi, Kültürel Çalışmalar çevresinde toplanan araştırma akımının İngiliz kökenine ek olarak Amerikan ve Fransız temellerini de inceleyip anlamının önemine yapılan vurgu ile başlıyor. Kitabın temel iddiası Kültürel Çalışmalar

alanını oluşturan farklı kuramların alana katkılarını eleştirel bir yaklaşımla tanıtmak. Dört bölümden oluşan kitabın ilk bölümü Kültürel Çalışmaların doğuşu, kurucuları, kurucuların ortak yönleri, alanın araştırma konuları, alanı derinden etkileyen kuramcılar ve temel kavramları tarihsel bir izlekte, tartışmalı biçimde ele alınıyor. Kültürel Çalışmaların nasıl bir politik ve toplumsal bağlamda gerçekleştiği, 1960'lı ve 1970'li yıllarda İngiltere'de nasıl bir kültürel ve politik ortamın var olduğu da yanıtlanan sorular arasında yer alıyor. Kültürel Çalışmaların 60'lı ve 70'li yıllardaki kuramsal hareketlerle bağlantısı sorgulanırken antropoloji, psikanaliz, dilbilim ve edebiyat alanında ortaya çıkan yeni model, kavram ve yönelimlerin Kültürel Çalışmalar araştırmacıları tarafından nasıl sentezlendiği ele alınıyor.

Roland Barthes'ın popüler kültür ürünleri üzerine yaptığı çözümlemenin Kültürel Çalışmaları derinden etkilemiş olması, kültür, popüler kültür ve alt kültür tartışması ve göstergebilimin Kültürel Çalışmalar açısından önemi bu bölümde üzerinde durulan konular arasında yer alıyor. Kültürel Çalışmaların ilk araştırmalarının önemli bir eksenini oluşturan Medya Alımlaması araştırmalarının ve Stuart Hall'un Kodlama ve Kod açımı çalışmasının, Kültürel Çalışmalar açısından neden bu denli önemli olduğu sorusunun yanıtını da bu bölümde alabilmek mümkün.

Kültürel Çalışmaların Uluslararasılaşması" alt başlığıyla 1980'lerden itibaren alanın tüm dünyaya yayılmasının ve 1990'lardan itibaren ise farklı alanlara açılmasının tarihsel bir sıra ile ele alındığını görüyoruz. Burada Maduniyet Çalışmaları (*Subaltern Studies*) ön plana çıkıyor. Tarihi, tarih sahnesinin dışında tutulan veya tarihin öznesi olamayanların gözünden anlatmaya veya öne çıkarmaya çalışan Madun Çalışmalarının doğuşu, gelişimi, Amerika'da yerini bıraktığı Post-kolonyal Çalışmalara nasıl dönüştüğü hem Madun Çalışmalarının hem de Post-kolonyal Çalışmaların kurucu ve öne çıkan isimleriyle birlikte detaylı biçimde tartışılıyor. Ranajit Guha'nın temel kavram ve tartışmaları, Gayatri Chakravorty Spivak, Frantz Fanon, Homi K. Bhabha gibi önemli kuramcılarının temel eserleri ve temel tezleri tartışılıyor. Latin Amerika Kültürel Çalışmaları ile Post-kolonyal Çalışmaların kuramcılarının temel tezlerinin karşılaştırılarak analiz edildiğini görüyoruz.

Kitabın ikinci bölümü "Yabancılaşma Sorunu: Marx'ı Farklı Okumak" başlığını taşıyor. Bu bölümde Kültürel Çalışmaların ve kurucularının Marksizm anlayışı tartışılıyor. Kültürel Çalışmaların Marksizm'in farklı okumasını nasıl yaptığı yanıtı aranan en temel soru olarak karşımıza çıkıyor. Bu soruya verilen yanıt ise; Marksist kuramdaki alt yapı-üst yapı ilişkisini Kültürel Çalışmaların başka türlü okuduğu yönündedir;"Alt ve üst yapılar arasındaki sınırın, iki bütünlük karşılıklı birbirini içerdiğinden, savunulamaz olduğunu gösterir. Kültürel Çalışmaların özgün yönlerinden biri de ekonomik ve kültürel karşıtlığını düşünmek için iki yaklaşımı -metinsel ve özdeksel- birbirine eklemektir. Bu nedenle de alt yapı ve üst yapı tarafından oluşturulan bütünü tanımlamak için "Söylem" kavramını kullanır" (127).

Dolayısıyla Kültürel Çalışmaların Marks'ı yeniden okurken açığa çıkardıkları özgün yönün ideolojinin yeniden tanımlanması olduğu iddia ediliyor. İdeoloji, farklı toplumsal sınıfların harekete geçirdikleri düşünce yapılarının bütün-yani dil, kavramlar, sınıflandırmalar, temsil sistemleri-olarak tanımlanıyor. Stuart Hall ve Antonio Gramsci

ekseninde hegemonya kavramı tartışması yürütülerek kavramın kültürel çalışmalar açısından önemi sorgulanıyor. İktidarın doğası tartışmalarıyla Pierre Bourdieu ve Michel Foucault'dan söz ediliyor. Bourdieu'nun kuramı ise, Kültürel Hegemonya ve Simgesel Şiddet başlığı altında Kültürel Çalışmalar ekseninde ayrıntılı biçimde ele alınıyor.

Aynı bölüm "İdeoloji Sorunu" alt başlığıyla Louis Althusser'in Devletin İdeolojik Aygıtları metnini ele alıyor. Burada ideoloji tartışması yürütülürken Althusser'e yönelik eleştirilerden söz ediliyor. Özellikle S.Hall ve E.P.Thompson'un eleştirileri; "Althusser'ci sav, gerçekte yalın bir önvarsayımaya dayanır; egemenlik altındakilerin egemenlik altında olmalarının nedeni, egemenlik yasalarını bilmemeleridir. Körleşmiş, kendi yazgılarını ellerine alma yetisinden yoksun kitlelere gerçeği götürmek de uzman/aydınlara düşer" (111) ekseninde toplanıyor. Kültürel Çalışmalar için ideolojinin her zaman bir strateji olmadığı, bir toplumsal grubun diğerlerinin pratiklerini ifade eden bir dizge olduğu vurgulanıyor.

Michel Foucault ve Davranışların Tarihi alt başlığıyla "iktidar" tartışması gündeme getiriliyor;

İktidar nedir? Ne yapabilir? İktidarın karşısında ne yapabiliriz? Foucault için iktidar devlete, kurumlara ya da bir grup insana özgü bir nitelik gibi değerlendirilemez. İktidar bir 'töz' değildir, bireyler arasında özel bir ilişkiler türüdür. Güçten farklıdır, etki ettiği öznenin özgürlüğünü varsayar. Bu tanıma iktidar ilişkilerinin, kendilerini destekleyen ve kurumsallaştıran belirli bir sayıda söylem ve bilgiyle sürekli iç içe geçmesi eklenir. Son olarak iktidar ilişkileri asla tek yönlü değildir, varoluşlarında hep bir karşı-iktidar vardır (118).

Foucault'nun anahtar kavramı 'biyopolitika'nın ve temel tezlerinin Kültürel Çalışmalar alanında nasıl yankılandığı da ele alınan konulardan birisi. Foucault'nun iktidar kavramsallaştırması E.P.Thompson'a gönderme yapılarak iktidar ve karşı iktidar sorunsallaştırması, karşılaştırmalı olarak tartışılıyor. Foucault ve Kültürel Çalışmalar araştırmacılarının paylaştığı görüş, toplumun işleyişinin sadece alışkanlık ve kör düzeneklerden ibaret olmayıp, incelenmesi gereken stratejiler, temsil sistemleri ve karmaşık modellerden oluştuğu yönündedir.

Kültürel Çalışmaların Marksizm'i nasıl okuduğunun tartışıldığı bu bölümde üzerinde durulan en temel husus, bu yeniden okumanın Kültürel Çalışmaların toplumsal, kültürel ve politik sınıflar üzerine araştırmacılar için olduğu kadar, yaş, ırk, toplumsal cinsiyet çalışmalarının da gelişimine uygun bir çerçeve oluşturmasıdır. Dolayısıyla Kültürel Çalışmaların, inceleme alanının merkezden çevreye kaymasına, ekonomik egemenlik kadar, kültürel egemenliğin de belirleyici olduğuna değiniliyor.

Bu noktada karşımıza kültür tartışmaları çıkıyor. Kitabın üçüncü bölümü "Kültür Sorunu: Kültür/Alt Kültür; Kitle Kültürü/Pop Kültür" başlığıyla kültür tartışmalarına yer veriyor.

1960'lı yıllarda Batı ülkelerinin çok kültürlü yapısı, göç dalgaları ile beraber karma topluluklar yarattı. Özellikle bu durum ABD için de geçerli oldu. Yine İngiltere de benzer çok kültürlülük çoğul toplum olgusunu yaşar. Kültürel Çalışmalar, bu yeni gerçeklik etrafındaki paradigma değişimine tanıklık eder. Artık kültür "doğanın tersine,

bir farklılıklar dizgesi” olarak ele alınır (130-132).

Kültürel Çalışmalar akımının en önemli varsayımlarından birinin “her toplumsal öznenin toplumsallaşma evrenlerinin çeşitliliğine bağlı değil, birçok habitusu olduğu” (134-135) kabulünden hareketle kültürün kolektif kimliğin nedeni değil, sonucu ve ürünü olduğu, Stuart Hall’un kimlik ve kültür konusunda geliştirdiği savın tam da bu olduğu vurgulanıyor.

Kültür ve Etkileşim alt başlığıyla Howard Becker’in *Outsiders* kitabına gönderme yapılarak, bu kitapta savunulan “bireyler varoluşlarını simgesel açıdan düzenleyerek kültürü birlikte üretirler” (137) düşüncesinin Kültürel Çalışmaların önemli kuramsal göndergelerinden biri olduğu vurgulanıyor. Becker’in kitabının ayrıntılı tartışmasına yer verilen bu bölümde, aykırılık, sıradışılık ve son kertede sapkınlık tartışmaları Becker’in dans müzisyenlerinin kariyerini betimlediği örneklerden başlayarak Şikago Okulu’na kadar getiriliyor. Ve ayrıntılı bir kültür ve etkileşim tartışması karşımıza çıkıyor. Tüm bunların harmanlanmasıyla ortaya çıkan temel iddia; “Bir kültür, gündelik yaşamdaki kolektif ve bireysel etkileşimlerden oluşur” (141) oluyor.

Birsonraki alt başlık Karmalaşma (*Hybridation*) ve Kültür Aşımı (*Transculturation*) kavramlarına yer veriyor. Kültürel Çalışmalar ve Sömürgecilik sonrası çalışmalarda “Karmalık” kavramının “sömürgeciliğin ürettiği bölgelerde yeni kültürlerarası biçimlerin yaratımı” (142) anlamına geldiği vurgulanıyor. Tabi ki Hall’un *Karmalık* konusunu nasıl ele aldığı bu kavramla birlikte kültür konusunun nasıl incelenmesi gerektiği Arjun Appadurai’ye referansla tartışılıyor. Dolayısıyla Kültürel Çalışmaların Karmalaşma ve Kültür Aşımı kavramlarına nasıl baktığı, yürütülen bu tartışmalarla ayrıntılı biçimde ele alınıyor.

Kültür ve Alt Kültürler alt başlığıyla da Alt Kültür kavramının tanımı, tarihsel düzlemde içerdiği, kapsadığı anlamların dönüşümü üzerinde duruluyor. Yine Şikago Okulu’nun çalışmaları, Alt Kültür kavramının kuramsal temelleri tartışılıyor.

Kültürel Çalışmalar akımından olmamasına rağmen önerdiği çözümler ve sunduğu katkılarla önemli bir isim olan Serge Moscouici’nin “Etnik Azınlıkların Psikolojisi” gündeme getirilen bir diğer tartışma olarak karşımıza çıkıyor. Bu eksenle yürütülen etnik azınlık ve alt kültür tartışması ile beraber Kültürel Çalışmaların gençlik hareketleri üzerine pek çok sosyolojik çalışma önerdiğini, *mods*, *punk* gibi gençlik kültürel hareketlerinin, alt kültür eksenli açıklanmaya çalışıldığını görüyoruz.

Yine Phil Cohen’in genç alt kültür ve işçi kültürü arasındaki ilişkiyi incelediği çalışması da bu bölümde tartışılıyor. Dolayısıyla tarihsel bir izlekte bu tartışmalara dahil olan farklı yapıtlar ve bu yapıtların temel argümanları üzerinde de duruluyor.

Bu bölümün son alt başlığı olan Kitle Kültürü ve Egemen Kültür, Raymond Williams’in Uzun Devrim isimli kitabıyla başlıyor. Kitabın her toplumun ve her dönemin kendi duygu yapısını yarattığı varsayımına değinilerek, Williams’in Kültürün Sosyolojisi kitabında kültür kavramını nasıl ele aldığı üzerinde duruluyor. Williams’in kültür kavramını ele alırken, kültürün toplumsal boyutunu vurguladığını, bu bakış açısının da Kültürel Çalışmalar araştırmacıları tarafından gençlik, kentli, eşcinsel, feminist ya da etnik azınlık kültürel hareketlerinin dinamiğini çözümlmek için kullanıldığını bu alt

başlıkta görebiliyoruz.

1970’de Kültürel Pratikler kavramının doğması ve Michel de Certeau’nun bu kavram eksenindeki tartışmalara gündelik yaşam pratikleri ve kültürü ele alış tarzıyla nasıl katıldığı ayrıntılı biçimde tartışılıyor.

Özetleyecek olursak kitabın üçüncü bölümünde ele alınan kültür konusu, Alt Kültür, Kitle Kültürü ve Popüler Kültür tartışmaları ekseninde bir seyir izlerken araştırma sorusunun artık “Kim hangi kültürü tüketiyor?”dan ziyade “Kim, kültürel ürünlerle ne yapıyor?” şeklinde evrildiğini görüyoruz;

Kültürel Çalışmalar her kültürel olgunun şu ya da bu biçimde iktidar ilişkileri kapsamına girdiğini göstermeyi de amaçlar. Kültür bir dünya görüşü aşıladığına göre iktidarın bir aracıdır, görünen işlevi bizi eğlendirmek ve boş zamanlarımızı doldurmak olduğunda bile asla bir eğlence değildir. Tersine, gerçek bir gücü bulunan, politik etkisi hep var olan simgesel bir yapıdır. Kültür sorunu iktidar sorunundan ayrılamaz, böylece kültür incelemesinin de toplumun bir politik eleştirisine varacağını anlayabiliriz (178).

Kitabın dördüncü ve son bölümü ise “Alımlama Sorunu” başlığını taşıyor. 1930’larda kitle iletişiminin bir toplumsal sorun olarak belirmesiyle beraber kitle medyasının işlevinin pek çok incelemeye konu olması ve “etki” araştırmalarından söz ediliyor. Bildiğimiz gibi 1920-1960 yılları arasında ABD’de etkisi süren Güçlü Etkiler ve tabi “etki” kavramı, 1930-1960 yılları arasında gelişen Dolaylı Etkiler Modeli detaylı biçimde tartışılıyor. Bu tartışmalar içerisinde Alımlama Yaklaşımı’na dair, nelerle ilgilendiği, neleri gözlemlediği gibi çeşitli sorulara yanıt veriliyor.

Dean C. Barnlund ve Lee Thayer’in 1960’lı yıllarda önerdiği modeller “Aktarımsal Modeller” tartışılırken her iki modelin karşılaştırmalı bir analizi karşımıza çıkıyor. Her iki model de sınırlı etkilere geçiş sürecinin bir ürünü. Artık tüm odak “alıcı”ya yöneliyor ve anlamın alımlanmaktan çok oluşturulduğu vurgusu hâkim hale geliyor. Tüm bunlardan yola çıkarak geliştirilen iletişim tanımları ve iletişim sürecinin her bir ögesinin bu paradigma değişimi etrafında tartışmaya açılması da oldukça önemli.

Alımlama Estetiği: Konstanz Okulu bu bölümün bir diğer alt başlığı. 1960’ların sonunda Konstanz Üniversitesi’nde kurulan bu okul, “yazınsal üretimin geleneksel estetiğinden kopuş ve okuyucuyu yazınsal kuramın merkezine yerleştiren bir paradigma değişimi” kavramını dile getirerek, metinle okuyucunun özel ilişkisini öne çıkaran birçok akımı kapsıyor (188).

Konstanz Okulu araştırmacılarının en ünlüleri olan Hans-Robert Jauss, Wolfgang Iser ve Rainer Warning’in temel kavram ve okuyucuya yönelik yürüttükleri tartışmalar ele alınıyor. Frankfurt Okulu’nun Eleştirilen Kalıtı alt başlığıyla da detaylı bir Frankfurt Okulu anlatısı ve Theodor W. Adorno ve Max Horkheimer’in *Aydınlanmanın Diyalektiği* kitabı tartışması karşımıza çıkıyor.

Kültür Endüstrisi kavramı, Frankfurt Okulu araştırmacılarının bu kavramı ele alış tarzları ve Kültürel Çalışmalar’ın, okulun oluşturduğu kuramsal göndergeden nasıl yola çıktığı bu bölümde tartışılan en temel konular arasında yer alıyor. Walter Benjamin’in meşhur yazısı *Teknik Yeniden Üretilebilirlik Çağında Sanat Yapıtı* da tartışılan metinler

arasında yer alıyor.

Yine bu bölümde doğrudan etkilerden dolayı etkilere geçiş sürecinde Harold Lasswell ve Elisabeth Noelle-Neumann'ın modelleri ele alınarak Dolaylı Etkiler Kuramı'nın tartışıldığını görüyoruz. Elihu Katz ve Paul Lazarsfeld'in, Lasswell'in modelini geliştirerek medya tarafından uygulanan farklı etkileri saptamaya çalışmaları ve "etki" sorunu üzerinde durarak medyanın bu etkilerinin seçimler özelinde kamuoyuna nasıl yansıdığını araştırmaları, tarihsel bir izlek ve temel kavram ve tartışmalara yer verilerek anlatılıyor. Ve tabii tüm bu geniş çerçevenin Kültürel Çalışmalar araştırmacılarının yürüttüğü çalışmaları nasıl etkilediği sorusu hep gündemde tutularak yapılıyor bu analiz.

Daha sonra bu çalışmaların izinde Kullanımlar ve Doyumlar kuramı, yürütülen araştırmaların detaylı tasviriyle birlikte ele alınıyor. Akabinde Gündem Belirleme Kuramı, 1970'li yıllarla birlikte kitle iletişimi çalışmalarında bakış açısının, medyanın, alıcı davranışlar üzerinde doğrudan etkisinin olmadığı yönünde nasıl değiştiği ele alınıyor.

Son olarak Alımlama ve Kültürel Çalışmalar başlığıyla beraber, Stuart Hall, Roland Barthes, David Morley ve James Lull etrafında yürütülen tartışmalarla birlikte Kültürel Çalışmalar'ın alımlama üzerine söylemlerinin, uzlaşmış ya da muhalif okumalara ve bu okumaların belirli bir toplumun politik veya toplumsal durumla ilişkisine önem vererek yeniden politikleştirmeyi sağladığı temel varsayımı karşımıza çıkıyor.

Sonuç bölümünde ise Kültürel Çalışmalar'ın neden hala güncelliğini koruduğu sorusunun yanıtını dünyadan güncel örnekler eşliğinde alıyoruz;"Arap Baharı, İstanbul'dan Tunus'a, New York'dan Madrid'e, Montreal'den Hong Kong'a gösteriler, meydanların işgali, Indignatos hareketi, Occupy hareketleri...Bu politik kaynama yeni bir olguya tanıklık eder: toplumlarda özerk halk örgütlenmeleri, muhalif ve alternatif grupların girişimleri farklı düzeylerde gerçek bir 'kültürel direniş' ortaya koymaktadır"(231).

Kültürel Çalışmalar'ın neden önemli olduğu sorusuna ise; günümüz toplumlarının çok kültürlü hale gelmiş kimliklerini kavramaya elveriyor olması, şeklinde yanıt alıyoruz.

Kültürel Çalışmalar'ın ortaya çıkışından başlayarak tarihsel bir izlekte odağına aldığı konuların neden ve nasıl odak haline geldiği, hangi konulara nasıl eğildiği detaylı ve uzun tartışmalarla bu kitapta karşımıza çıkıyor. Kültürel Çalışmalar'ın kitle medyasının alımlanmasında bize nasıl bir alan açtığı kültür, sınıf, ideoloji ve medya arasındaki bağı anlamaya nasıl olanak sağladığı sorularının yanıtları yine bu kitapta karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla kendi iddiasını kanıtlayan bu kitap Kültürel Çalışmalar inceleme alanını daha iyi kavrayıp bilgilerini derinleştirmek isteyenler için önemli bir kılavuz niteliği taşıyor.

Kaynakça

Bourse, M. ve Yücel, H., (2017). Kültürel Çalışmaları Anlamak, Halime Yücel (çev.), İstanbul: İletişim.

Hall, Stuart, (1990). "The Emergence of Cultural Studies and the Crisis of the Humanities", The Humanities as Social Technology, October, Vol. 53, (Summer, 1990), s. 11-23.

Hall Stuart, (1973). *Encoding and Decoding in The Television Discourse*, Centre for Cultural Studies, University of Birmingham.

Larrain, Jorge. (1994). *Ideology and Cultural Identity, Modernity and the Third World Presence*, London: PolityPress.

Turner, Graeme, (2016). *İngiliz Kültürel Çalışmaları, D. Özçetin ve B. Özçetin (çev.)*, Ankara: Heretik Yayınları.